

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Поетика та проблематика європейського роману XIX століття
Освітня програма	«Середня освіта. Англійська мова і література, психологія» Першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю № 014 Середня освіта; предметних спеціальностей: 014.021 «Англійська мова та зарубіжна література». 053 Психологія. галузі знань № 01 Освіта /Педагогіка 05 Соціальні та поведінкові науки Кваліфікація: бакалавр середньої освіти, вчитель англійської мови та зарубіжної літератури, психолог
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / _____ годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Нестерук С.М, канд. філол. наук, доц. кафедри української та зарубіжної літератури.
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-mktisl/sklad-kafedri/121-personalii/464-nesteruk-snizhana-mykolaivna
E-mail викладача	snizhana.nesteruk@rshu.edu.ua

Курс «Проблематика і поетика європейського роману XIX століття» є складовою літературознавчої підготовки, і спирається на досягнення історії літератури, літературної критики, допомагає в засвоєнні інших предметів літературознавчого циклу, зокрема історії української та світової літератур; потребує актуалізації матеріалу, засвоєного студентами в межах цих дисциплін, при цьому використовує поняття філософії, мовознавства, естетики, потребує звернення до психології.

Мета навчальної дисципліни «Проблематика і поетика європейського роману XIX століття» полягає у вивченні найважливіших питань літературного життя європейських

країн XIX століття, розкритті специфіки естетичних проблем окресленої доби, сутності реалістичного роману.

Програмою курсу передбачено аналіз етапів літературного розвитку і творчості найвагоміших письменників; вивчення закономірностей взаємодії загальних тенденцій, національного і особистого в літературному процесі; засвоєння теоретичних знань у межах вивчення питань еволюції художньої форми. Отже, **мета даної дисципліни** - подати відомості з історії зарубіжної літератури XIX століття, розкрити її багатство в історичній зумовленості і художній цінності, показати поступ літературно-естетичної думки, її вплив на творчий пошук найвидатніших письменників.

Завданнями курсу є:

- отримати уявлення про європейський роман, що презентує літературний процес країн Західної Європи;
- познайомити з провідним літературним напрямом епохи – реалізмом;
- навчити співвідносити цю епоху з попередніми етапами розвитку літератури;
- на прикладі творчості окремих авторів проілюструвати спадкоємність, з одного боку, і полеміку, з іншого, що існують між літературними традиціями попередніх століть;
- висвітлити проблему традиції і новаторства в словесному мистецтві досліджуваного періоду.

Курс спрямовано на опанування студентами таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Фахові компетентності:

ФК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом фахових областей.

ФК03. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК06. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та державної мови, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК07. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах державною мовою та англійською мовою, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ФК09. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язберезувальні технології під час освітнього процесу. Здатність здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями та іншими учасниками освітнього процесу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни. Здатність формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

ФК12. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

ФК13. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК17. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ФК18. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

ФК19. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Програмні результати навчання:

ПРН05. Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. Володіє теоретичними знаннями щодо систем мови, основних лінгвістичних категорій, механізмів

іншомовної комунікації, а також історії, культури, сучасних проблем країн, мова яких вивчається.

ПРН09. Знає та розуміє сучасні філологічні й дидактичні засади англійської мови та зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН13. Аналізує та пояснює психічні явища, ідентифікує психологічні проблеми та пропонує шляхи їх розв'язання. Розуміє закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН14. Обирає та застосовує валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН17. Пропонує власні способи розв'язання психологічних та педагогічних задач і проблем у процесі здійснення професійної діяльності, приймає та аргументує власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН18. Складає та реалізовує план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечує ефективність власних дій. Складає та реалізовує програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо відповідно до вимог замовника.

ПРН21. Вживає ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначає зміст запиту до супервізії.

Результатами навчання має стати:

- здатність інтерпретувати й зіставляти літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу художнього тексту, демонструвати знання течій сучасної світової літератури, висловлювати власну думку щодо прочитаного;
- уміння визначати жанрово-стильову своєрідність художнього твору, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, володіння різними видами аналізу художнього твору, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури;
- порівнювати героїв твору (або різних творів); виявляти авторську позицію; готувати усні й письмові роботи, різні за обсягом, характером і жанром; складати плани і конспекти літературно-критичних статей;
- вдумливо читати і критично оцінювати художні твори; визначати основну проблематику, сюжет, композицію, систему образів, виразально-зображувальні засоби мови; розгорнуто пояснити й обґрунтувати внутрішній світ героя у єдності його світоглядних та ціннісних чинників;

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Розвиток жанру соціально-психологічного роману у французькій та німецькій літературі 30-40-х років XIX ст.

Тема 1. Реалізм як естетична категорія і художня система в сучасному літературознавчому дискурсі

Тема 2. Естетична концепція та художній стиль Стендаля.

Тема 3. Особистість і творчість О. де Бальзака як етико-психологічний феномен.

Тема 4. Реалізм у творчості П.Меріме.

Тема 5. «Пані Боварі» Г.Флобера як новий тип психологічного роману.

Змістовий модуль II. Німецький та англійський роман.

Тема 6. Реалістичні тенденції в літературі Німеччини (на матеріалі творчості Т.Фонтане).

Тема 7. Формування реалістичної традиції в Англії.

Тема 8. Феномен вікторіанського роману.

Тема 9. Жіноча література вікторіанської Британії: естетика сестер Бронте.

Тема 10. Традиції англійського моралізаторського роману в творчості Т.Гарді.